

سانحه ریلی تبریز - مشهد؛ نمایش همبستگی ملت و دولت

قبل از ظهر جمعه پنجم آذر بود که انتشار خبری در شبکه های اجتماعی، موجی از نگرانی و دلشوره را در سرتاسر ایران زمین به ویژه میان مردم آذربایجان شرقی باعث شد، خبر خیلی کوتاه بود؛ 'برخورد قطار مسافری تبریز- مشهد با سمان- مشهد'.

قبل از ظهر جمعه پنجم آذر بود که انتشار خبری در شبکه های اجتماعی، موجی از نگرانی و دلشوره را در سرتاسر ایران زمین به ویژه میان مردم آذربایجان شرقی باعث شد، خبر خیلی کوتاه بود؛ 'برخورد قطار مسافری تبریز- مشهد با سمان- مشهد'.

انتشار این خبر به زودی موجی از اظهارنظرها و شایعات را در فضای مجازی دامن زد و سرایت روانی ناشی از آن زمینه ساز گسترش خبر با سرعت مضاعف شد.

اما خبر هر چه بود، فراگیری عجیبی داشت و چتری از غم و غصه را بر دل ایرانیان نشانید، به خصوص که مسافران قطار، زائران امام هشتم(ع) بودند و به شوق ضامن آهو قصد تشریف به مشهد را داشتند.

اما آنچه تلخی این حادثه را به کام مردم دوچندان کرد، تلاش برای غلبه دادن حاشیه بر متن توسط برخی افراد و جریان های سیاسی بود.

این عده در تلاشی شبانه روزی در چند روز پس از وقوع حادثه، برای موج سواری در سانحه ریلی سمان به شکلی خواسته یا ناخواسته موجب واگرایی در هم افزایی ملی- دولتی برای مدیریت این حادثه شدند.

استفاده ابزاری از حادثه تلخ و غمبار برخورد قطار تبریز-مشهد با قطار سمان-مشهد باعث شد بخشی از انرژی مسوولان ذیربط به جای تمرکز بر اصل حادثه، برای مدیریت هیجانات اجتماعی ناشی از سو، گیری های رسانه ای صرف شود.

به عبارت دیگر سیاسی کردن این رویداد اجتماعی و برجسته سازی 'مقمربیایی' به جای همگرایی برای پرداختن به مشکلات مصدومان و بازماندگان جانباخته های سانحه ریلی، سبب شد که تیم مدیریت حادثه در سطوح ملی و استانی با مشکلاتی مواجه شود.

دامنه سو، گیری های رسانه ای و سیاسی در خصوص این حادثه به اندازه ای بود که بعضا القای انرژی منفی به جامعه از آن برداشت می شد.

در تایید این ادعا می توان به انعکاس گزینشی بخش هایی از مصاحبه وزیر راه و شهرسازی بلافاصله پس از وقوع حادثه و برجسته سازی موضوع 'بیمه' جان باختگان از سوی برخی جریان های سیاسی و رسانه های وابسته به آنها اشاره کرد

** بسیج مدیریت ارشد آذربایجان شرقی در ارتباط با حادثه

مدیریت ارشد آذربایجان شرقی بلافاصله پس از اطلاع از وقوع سانحه ریلی سمان، نشست مدیریت بحران استان را تشکیل داد و به صورت میدانی وارد عمل شد.

در این راستا مدیرکل مدیریت بحران استانداری آذربایجان شرقی با دستور استاندار در همان روز وقوع حادثه به سمان اعزام شد تا حضورش علاوه بر تسهیل رسیدگی به امورات مصدومان و خانواده های جان باختگان، مرهمی بر غم جانگناه آنها باشد.

جبارزاده، استاندار آذربایجان شرقی هم در قامت نماینده عالی دولت در استان، فردای پس از حادثه و پس از سپری کردن یک شبانه روز پراسترس و شلوغ و برگزاری دو نشست اضطراری مدیریت بحران استان و پیگیری لحظه ابعاد حادثه و وضعیت رسیدگی به آن از مقام های عالی رتبه کشوری، خود را به تهران رساند تا در نشست ویژه دفتر ریاست جمهوری به ریاست معاون اول رییس جمهوری و وزرای ذیربط برای بررسی پرونده سانحه ریلی سمان شرکت کند.

استاندار آذربایجان شرقی بلافاصله پس از پایان این نشست راهی کهریزک شد تا امورات مربوط به تسریع در شناسایی پیکر جان باختگان کبوتر حرم رضوی را پیگیری کند.

در همان روز تیم مدیریتی جبارزاده دو نشست فوری برای اطلاع رسانی شفاف در خصوص ابعاد این حادثه و کمک گرفتن از ظرفیت های مردمی برای مدیریت حادثه را در دستور کار خود قرار داد که برون داد آن اعلام ساعت به ساعت اخبار و گزارش های مرتبط با این رویداد دلخراش بود.

در این نشست ها بود که همه دستگاه های ذیربط متشکل از راه آهن منطقه آذربایجان، پزشکی قانونی آذربایجان شرقی، جمعیت هلال احمر استان و ... تحت مدیریت معاونان سیاسی- امنیتی و عمرانی استاندار آذربایجان موظف به هم افزایی همه امکانات موجود برای خدمات رسانی بهینه به خانواده های جان باختگان و مصدومان این حادثه شدند.

ابتکار عمل دیگر در روزهای قبل از برگزاری آیین تشییع پیکرهای جان باختگان حادثه، حضور مسوولان دولتی بلندپایه استان در منزل مصدومان و جان باختگان به همراه هیات بلندمرتبه اعزامی از سوی دولت بود که زمینه ساز تسکین اندوه ناشی از فقدان عزیزان آن بزرگواران شد.

** روزی که آذربایجان خون گریست

در شرایطی که تحلیل وضعیت حاکم در دو روز پس از حادثه از امکان طولانی شدن فرآیند شناسایی پیکر جان باختگان سانحه ریلی سمان حکایت داشت، عزم دولت برای کاستن از غم و اندوه مردم همراه با پیگیری های شبانه روزی تیم مدیریتی آذربایجان شرقی، صحنه متفاوتی را رقم زد که به برگزاری آیین باشکوه و دهها هزار نفری تشییع پیکر ۳۶ جان باخته حرم رضوی در مهد تشییع شد.

عظمت حضور پرشور و شعور مردم آذربایجان شرقی در آیین تشییع پیکر جان باختگان سانحه ریلی سمان چنان بود که به یک باره همه حاشیه های ایجاد شده بر پیرامون متن این حادثه فرو ریخت و برگ زرین دیگری از افتخار آفرینی مردم این خطه در سختی ها و دشواری ها در تاریخ ایران اسلامی نقش بست.

حضور هیات عالی رتبه دولت تدبیر و امید متشکل از خانم مولوردی معاون امور بانوان و خانواده رییس جمهوری، انصاری معاون رییس جمهوری و رییس سازمان امور اسخدامی کشور و وزرای راه و شهرسازی و بهداشت و درمان در آیین تشییع پیکر جان باختگان سانحه ریلی سمان نیز تاثیر مثبتی بر روحیه خانواده های جان باختگان و مصدومان این حادثه داشت و آنان بار دیگر دیدند که دولت تمام قد در تمام آلام و خوشی ها کنار ملت ایستاده است.

در تبیین اهمیت این حضور می توان به انتشار گسترده حضور اعضای عالی رتبه هیات اعزامی دولت به تبریز در آیین تشییع پیکر جان باختگان سانحه ریلی در شبکه های اجتماعی و دست به دست شدن تصاویری از حضور آنها به ویژه وزیر راه و شهرسازی از زوایای مختلف در آیین معنوی باشکوه اشاره کرد.

بدیهی است که شجاعت وزیر راه و شهرسازی در عذرخواهی از مردم آذربایجان به خاطر اتفاق روی داده و استعفای مدیرعامل شرکت راه آهن جمهوری اسلامی از سمت خود، سنت حسنه ای بود که برشی از پاسخگویی دولت تدبیر و امید در مقابل مردم را به نمایش گذاشت.

خوشبختانه اولویت دادن دولت به تسریع در شناسایی پیکرهای باقیمانده جان باختگان مسافر بارگاه ملکوتی حرم رضوی نتیجه داد و آخرین پیکر مطهر این سفر معنوی نیز دو روز قبل شناسایی شد تا پرونده سفر کبوترهای ضامن آهو به سرزمین زیبایی ها تکمیل شود.

در نهایت می توان گفت که سانحه ریلی سمان بار دیگر هوشیاری و ایستادگی مردم آذربایجان در حوادث تلخ و غمبار و باور دولتمردان به همدات پنداری با یکایک اعضای جامعه ایرانی - اسلامی در این مواقع را به بهترین وجه ممکن به تصویر کشید.

نگارش: محمد عزیزی راد